Nr. 281. w Wtorek dnia 1. Grudnia 1857.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ½ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Madryt, 29. Listop. — Królowa powiła wczora wieczorem o godzinie w pół do jedynastéj szczęśliwie syna.

Londyn, 29. Listopada. — Observer powiada, że rząd jeszcze nic nie postanowił pod względem rozwiązania kompanii wschodnioindyjskiéj. Tenże donosi daléj, że lord Stratford Redcliffe tu przybędzie, ale jedynie w osobistych interesach. Poczta z Indyi wczoraj wieczorem tu przybyła i potwierdza wiadomości nadesłane telegrafem.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 26. List. — Dziś wymienią pełnomocnicy wielkich mocarstw ratyfikacye traktatu regulującego granicę bessarabską.

Ze strony Austryi i Prus nadeszło tu oświadczenie, że sprawa księstw niemieckich niema być wniesioną na kongres paryski.

Poseł francuski w Meksyku wezwał okręty stojące na zatoce meksykańskiéj, aby były gotowe do dania pomocy, gdyby téj potrzebowali Francuzi tam zamieszkali.

Bombaj, 5. List. — Nena Sahib został pobity przez Greatheada pod Agrą i utracił 1000 ludzi. Greathead ruszył daléj, aby się połączyć z Hawelokiem, który się trzyma w Luknowie. Około Kawnpore zaszły liczne potyczki. Brygadyer Stuart zbił powstańców Malwajskich pod Darem. Przed upływem miesiąca spodziewają się Anglicy mieć w Indyach 90 do 100,000 wojska. W skutek zamierzonego rokoszu przez bombajskich grenadyerów, rostrzelano z nich 18 w Ahmedabadzie.

Hongkong, 16. Paźdz. — Kanton ma być od strony wody całkiem opasany. Powstańcy tanpinscy w prowincyi Kiangse rospuszczali zagony zwycięskie. Rosyjski parowiec »Ameryka« wrócił z admirałem Putiatynem d. 27. Września do Hongkong. Po drodze odwiedził Koreę i Japonę.

Konstantynopol, 21. List. — Minister policyi Izzet basza umarł. Przydano komisyi naddunajskiéj pułkownika od inżynieryi. Ismed basza został zamianowany jen. gubernatorem Widyniu, Imail basza jen. gubernatorem Ruszczuku, Machomet basza jen. gub. Adrianopolu. Rozkazano greckiemu patriarchowi zwołać synod celem obrad nad reformami hat humajuna.

Ateny, 20. List. — Okropna burza tu panowała. Wszystkie młyny, mosty i drogi zburzone, wielka część sprzętu oliwnego uniesioną została do morza.

Smyrna, 20. List. — Dom handlowy Lechner i Salzani upadł, zostawiając długu 4 miliony piastrów. Pan Salzani był ajentem messażeryi cesarskiéj.

Paryż, 28. List. — Dzisiejszy Monitor zamieszcza cesarski dekret, mocą którego Dupin starszy i Cochlet zostali zamianowani senatorami, a panowie Chaix d'Estange, Vaïsse i Charles Abbatucci radzcami stanu, pierwsi dwaj bez wydziałów.

Na giełdzie utrzymywano, że francusko-austryackie koleje żelazne przyniosły w ostatnim tygodniu 44,000 zł. reń. więcéj.

Londyn, 28. List. — Dzisiejszy Morning Post donosi, że rząd angielski założył silną reklamacyą w Neapolu na rzecz obu uwięzionych mechaników na parowcu »Cagliari«. Jeden kapelan i wicekonsul angielski odwiedzili ich i przekonali się, że z nimi dobrze się obchodzą i nieżalą się. Konsul obrał im adwokatów i spodziewa się, iż wkrótce na wolność będą wypuszczeni.

— Mówią, że rząd niewniesie w parlamencie przed Lutym żadnych finansowych projektów.

— Kord Palmerston popierać będzie lorda Johna Russla w żydowskim bilu.

— Królowa wyjechała do Osborne.

— Towary kolonialne mają większy pokup. Szkocki surowiec 52½ szyl., olej siemienny 29 sz., olej rzepiowy 44 sz.

Londyn, 29. Listopada. — Wykaz banku angielskiego brzmi pomyślnie. Zmniejszyły się noty o 66,105., gotowizna powiększyła się o 779,567 f. szt. Konsole $91\frac{5}{8}$ do $91\frac{3}{4}$. Pogoda najpiękniejsza.

— W Liwerpoolu sprzedano 8000, a nie 3000 bal wełny, jak wczoraj mylnie doniesiono.

Z Nowego-Jorku piszą pod d. 15. List., że tam się polepszyło położenie, wszystkie papiery poszły w górę, natomiast ceny bawełny i pszenicy spadły. Na kawę niebyło odbytu. Manifestacye robotników ustały.

Marsylia, 28. Listop. — Zawinął na przystań naszą okręt z wiadomościami z Konstantynopola dochodzącemi do dnia 18. List. Według nich zgromadzili się Turcy w 10 batalionów pod Widyniem, jak głoszą, z powodu odkrytego spisku na życie księcia serbskiego. Według wiadomości z 21. Listop. umarł nagle w Konstantynopolu minister policyi Izet basza. — W Atenach podał się w d. 21. List. do dymisyi prezes ministerstwa.

Berlin, 29. Listopada. — Najj. Pan raczył nadać tajnemu radzcy nadwornemu w ministerstwie spraw wewnętrznych Brese i radzcy nadwornemu Jouffroy w ministerstwie spraw zagranicznych order orła czerwonego 3éj klasy na pętlicy, tudzież inżynierowi placu w Kistrzynie kapitanowi Theinert i byłemu radzcy obrachunkowemu Gerst w Akwizgranie order orła czerwonego czwartéj klasy.

Gawędka popularno-naukowa.

(Ciąg dalszy.)

Co jest rzeczywiście ozon? Sposób otrzymywania go. Sposób dochodzenia jego obecności. Ozonometrya. Wątpliwość względem prostéj natury ozonu, prawdopodobieństwo jego składu.

Pan Schönbein zajmował się rozkładem wody za pomocą stosu Volty. Przyszła mu myśl badania natury tlenu, wydobywającego się przy biegunie dodatnim, i z podziwieniem przekonał się, że własności tak otrzymanego tlenu, były zupełnie różne od własności tego gazu, otrzymanego jakimbądź innym sposobem. Przedstawił on zapach sui generis, przypominający woń fosforu, a raczéj woń, która wydobywa się z ciał silnie naelektryzowanych. P. Schönbein nazwał ten gaz ozonem, od wyrazu greckiego ὀξη, zapach, i przez bardzo troskliwe studya wykazał, że ozon przedstawia bardzo dziwne cechy, które można określić w następujący sposób:

Ozon, właściwie mówiąc, jest, jak to zapowiedział Berzeliusz, gazem tlenu, którego własności zostały zmienione przez elektryczność. W tym stanie jest on wysoce zdolnym wchodzić w związki chemiczne i pod tym względem przewyższa znakomicie tlen zwyczajny. W zwykłéj temperaturze łączy się z wielu ciałami, w obec których zwyczajny tlen zachowuje się zupełnie obojętnie. Działa on na zimno na merkuryusz i srebro, wydziela jod z jego połączeń zwanych jodkami, łączy się bezpośrednio z azotem i tworzy kwas azotowy, ukwasza wyżéj pierwszy niedokwas ołowiu itd. Występując zawsze w roli czynnika energicznie ukwaszającego, ozon niknie przez działanie czynników redukujących, jako to: węgla, siarki, soli pierwszego niedokwasu żelaza i t. d. Temperatura 250—300 stopni, dostateczną jest do przywrócenia go do normalnego tlenu.

Można otrzymać ozon trzema sposobami: 1) zbierając tlen wydobywający się przy rozkładzie wody stosem Volty, z tem zastrzeżeniem, że trzeba używać przewodników biegunowych z platyny lub złota. 2) Zostawiając przez pewien przeciąg czasu w flaszcze napełnionéj powietrzem, laskę fosforu nie zupełnie przykrytą wodą, tak, żeby część jego była w zetknięciu z powietrzem, nakoniec 3) Przepuszczając przez pewien przeciąg czasu szereg elektrycznych iskier przez balon napełniony tlenem.

Ze wszystkich tych trzech sposobów, najprostszym według pana Schönbein, jest używanie fosforu.

W balonie obejmującym 12—15 kwart powietrza, umieszcza się mała ilość wody i laski fosforu na pół cala grube, tak, żeby przez pół zanurzone były w wodzie; urządziwszy się tak, żeby temperatura wody utrzymywaną była na 12—20 stopni, zamykamy balon. Po niejakim czasie pobytu fosforu w balonie, operacya jest ukończona. Postrzegamy to po zapachu, jaki wydaje powietrze ozonizowane. Wywracamy wtedy balon w wannie napełnionéj wodą, aby wyrzucić laski fosforu, które usuwamy i płuczemy gaz przez kłócenie go w wodzie. Gaz ten jest dość czystym ozonem z azotem. Cóż się dzieje w czasie téj operacyi. Dymy fosforu łączą się z częścią tlenu powietrza i tworzą kwas podfosforyczny, który znowu rozpuszcza się w wodzie; to połączenie chemiczne powoduje tworzenie się elektryczności która zapewnie działa na resztę tlenu i zamienia go w ozon.

Pan Schönbein podał chemikom dość prosty sposób okazania obecności ozonu. Dość jest napoić paski papieru mięszaniną krochmalu i jodku potasu. Zanurzone w powietrzu mającem w sobie ozon, papierki te nabierają barwy błękitnéj, po zwilżeniu wodą. Tenże sam rezultat postrzega się w powietrzu atmosferycznem, mającem w sobie ozon. Jakże tłomaczyć sobie działanie tego odczynnika? Papier pokryty mięszaniną krochmalu i jodku, niebieszczeje, ponieważ ozon w skutku silnego swego powinowactwa z metalami, chwyta potas i tworzy jego niedokwas, a uwalnia jod, który wtedy wywiera na krochmal zwykły swój wpływ, to jest tworzy błękitny jodek krochmalu. To ubarwienie na niebiesko tem

— W dzisiejszym Staatsanzeigerze czytamy: My Fryderyk Wilhelm z Bożéj łaski, król pruski itd. rozporządzamy pod zastrzeżeniem zatwierdzenia obu izb sejmu naszéj monarchii, na wniosek naszego ministerstwa stanu co następuje:

§. 1.

Na przeciąg trzech miesięcy, od dnia tego rozporządzenia, znoszą się ograniczenia stopy procentowéj warowanéj kontraktami.

Wyższe, aniżeli dotąd dozwolone procenta niemogą być umawiane na dłuższy czas, jak na 12 miesięcy.

§. 2.

Nie zmieniają się niniejszem rozporządzeniem postanowienia prawa z dn. 2. Marca względem niedozwolonego kredytu dla małoletnich (Zbiór praw str. 111), tudzież znajdujące się ograniczenia w regulaminie lombardowym.

Na dowód podpisujemy się własnoręcznie, przy wyciśnięciu królewskiéj pieczęci.

Dan w Berlinie d. 27. Listopada 1857.

Z najwyższego polecenia króla Jmci

(L. S.) Książe pruski.

Manteuffel. v. d. Heydt. Simons. Raumer. Westphalen. Bodelschwingh. Massow. hr. Waldersee. Manteuffel II.

Charlottenburg, 28. Listopada. — Najj. Pan przechadzał się wczoraj przez czas przydłuższy po ulicach Charlottenburga, następnie wyjechał z N. Panią na spacer i przechadzał się jeszcze po powrocie po ogrodzie zamkowym

Królestwo Polskie.

Oblężenie Warszawy już się rozpoczęło na dobre. Tylko nie trzeba uważać tego ze stanowiska strategiczno-wojskowego, ale po prostu artystyczno-koncertowego. Zaledwie wyjechał wiolonczelista Kellermann, który podobno zachwyca w téj chwili grą swoją Krakowian, na miejsce jego przybyli: Kazimierz Łada skrzypek; Szczepanowski Stanisław wiolonczelista i gitarzysta; i pani Teuzman fortepianistka a podobno uczennica Lista, a o któréj wieść niesie, że jest bardzo piękna osoba i bardzo dobra artystka. Z takiemi przymiotami, wyjdzie ona bezwątpienia doskonale w Warszawie, gdzie i jedno i drugie popłaca.

Każdy z tych ma zamiar dać koncert, a najpierwszy z nich, zapowiedział już Łada w salach redutowych na niedzielę, to jest na 22. b. m., w czasie którego da się słyszeć na gitarze i Szczepanowski.

Oprócz nich przybył tu także i kompozytor St Moniuszko, twórca nowéj opery Halka, do któréj treść napisał Wł. Wolski, a która najdaléj w ciągu 3. tygodni, ma być przedstawioną na scenie tutejszéj. Moniuszko jest tu już znany z licznych utworów muzycznych, i posiada wielkie współczucie; można więc sobie wyobrazić jak opera jego przyjętą zostenie, tem bardziéj, gdy rzeczywiście posiada mnóstwo piękności i chętnie przez artystów polskich wykonaną zostanie.

Do tych wszystkich muzykalnych wiadomości, dodać jeszcze należy jedną, to jest, że dyrektor Dobrzynski, porzuciwszy dotychczasową orkiestrę, z którą grywał w Nowéj Arkadyi, zawiązał nową, z samych artystów orkiestry teatralnéj złożoną i z tą, pierwsze swoje wystąpienie rozpoczyna w niedzielę w tejże Nowéj Arkadyi. Zapowiedziana zaś nowa orkiestra węgierska pod dyrekcyą Kojesza, mającego zastąpić wybornie Farkasza, dotąd jeszcze nie przybyła, i podobno aż w początku Grudnia zawita.

Zdaje się, że teraz już będzie wszystko ze świata muzykalnego, jeżeli tylko i to właśnie w chwili, gdy zamykamy ten okres nie wysiada jaki z wagonu artysta z całym zapasem instrumentów rznietych, dętych, lub gardłowych, ku zachwyceniu naszych uszu i wypróżnianiu kieszeni, nagromadzonych. Takich wizyt możemy się spodziewać aż do saméj wiosny. Nawet jak mówią już i Viardo Garcia zapowiedziała listownie swe przybycie do Warszawy. Przed laty była już tutaj, ale nie występowała. Dziś zapewne w dwójnasób to odbije, a my będziemy dobijać się o bilety i przepłacać, bo to już taka kolej Warszawian. —

Gdy się to dzieje na polu muzykalnem, z pola literackiego inny znowu wiatr wieje. Pecq litograf, wydaje Albumy królów polskich, i za cały zeszyt złożony z trzech portretów prześlicznéj roboty tychże królów, wraz tekstem, bierze złp. 10; Piwarski wydaje galeryą królów polskich i jeden portret każdego króla kosztuje złp 6 gr. 20. Albumy kaliskie Stawskiego i lubelskie Pecqa z rysunkami Leroue tutejszego artysty choć z cudzoziemskiem nazwiskiem idą daléj swoją drogą, czytane i pokupywane, a o czem także na zaletę ogółu wspomnieć należało.

Amatorowie humorystyki, trochę szczypiącéj i trochę gryzącéj, wyglądają z niecierpliwością na tak zwaną gwiazdkę, czyli sprawozdawcze artykuły Niewiarowskiego, który jak już wspomniano, porzuciwszy kolumny Gazety warszawskiéj, przeszedł do Gazety codziennéj, ale z zamiarem pracowania na własną rękę, przez przypuszczenie go, jak to wieść niesie, do współwłaścicielstwa. Wszyscy więc z tego powodu wróżą owéj Gazecie codziennéj poprawienie swych interesów i podniesienie się, bo pewna publiczność na nic nie jest tak łakomą jak na drobne plotki i skandaliki, do czego przymieszawszy niezłą dozę szarlataneryi pisarskiéj, można zdobyć sobie powodzenie bodaj chwilowe. Cz.

Francya.

Paryż, 25. Listopada. — Prefekt baron Hausmann przy otwarciu sesyi rady generalnéj departamentu Sekwany w dniu 23. m. b. skreślił stosunki departamentalne i wykazał, że przekształcenie stolicy państwa odbędzie się daleko mniejszemi ofiarami dla Paryża, niż się z początku obawiano, nie mając nawet względu na to, że przez te budowy rozszerzyła się w wielkiéj części klasy roboczéj pracowitość i dobry byt, i że widocznie obyczajność na tem zyskała. Głównym celem cesarza, prawi mówca, jest cały naród na błogą drogę zaufania i pracy przeprowadzić. Skutek z każdym dniem bardziéj odpowiedział zamierzonemu celowi, czyniąc Paryż piękniejszym i zdrowszym, lud zatrudniając, ożywiając ducha przedsiębiorczego. To są pierwsze i najlepsze skutki wykonanych pod wpływem rządu domów dla robotników.

— Jak słychać, zbiorą się jutro w ministerstwie spraw zagranicznych pełnomocnicy mocarstw, które układ paryzki podpisały, aby przedwieśdź zamiar notyfikacyi konferencyi względem uregulowania granic Bessarabii. W sprzeczności z innemi wiadomościami, wedle których komisya Księstw Naddunajskich, jeszcze w miesiącu Grudniu zjechać się ma, utrzymuje Constitutionnel, że takowa dopiero w Styczniu r. p. się zbierze.

— Giełda dzisiejsza okazywała więcéj otuchy. Powstała była wieść, że bank francuzki zamierza o jeden procent zniżyć dyskonto. Zresztą położenie banku polepszyło się widocznie. Zapas gotówki wynosi 200 milionów także premią, jaką płaciła za złoto i srebro, mogła z 10 na 5 zniżyć od tysiąca. Wiadomości z Londynu są ciągle niepomyślne.

— Wiadomości z Konstantynopola donoszą o zgodzie członków gabinetu tureckiego, którzy stanowczo powstają przeciw korzystnemu projektowi zamierzającemu unią

— Pan Thouvenel jest zimniejszym i mniéj gwałtownym, i nie czuje już odrazy od Reszyd baszy.

(Kor. Cz.) Paryż, 21. Listopada. — Artykuł ogłoszony w Independance, zarzucający Francyi dążenie do rozbioru Turcyi, zrobił tu wrażenie. Co Francya chce robić w Rumunii, nie może być z góry sądzonem, bo to zależy od egzekucyi i dynastyi. Dobra dynastya obca mogłaby dać dobry kierunek zgodny z interesami Europy, ale gdyby dynastya nie odpowiedziała oczekiwaniu, gdyby okazała się słabą, Rumunia mogłaby pójść drogą dawną, drogą schyzmatycką i stać się jak była w XVII. wieku inicyatorką, sprężyną lub narzędziem Rosyi. W Rumunii tli namiętne zarzewie religijne i polityczne tli geniusz polityczny, o którym historya pamięta. Francya cesarska jest podobna do potępieńców Danta, stan obecny jest dla niéj tak nieznośnym, że chciałaby się wydostać z niego »quo data porta«; żeby tylko nie skończyło się na łatwym wyskoku pod rynnę, żeby nie było potrzeba nowego heroizmu dla... nieodrobienie złego!

Patrząc na to, co się robi w Europie od pokoju paryskiego, niepodobna nie przypomnieć sobie wykrzyku jednego publicysty: »Płynie ta polityka, którą tyle się zajmujemy, płynie ciągle, ale bałwany są tak ciężkie i tak zimne, że trudno odgadnąć czy w tył czy naprzód idziemy.« Europa patrzy na Rumunię, Czerkasye, Indye, Chiny, Panama, a nie patrzy na to co blisko.

Zapewniają, że minister Fould pojechał do Anglii z planem ściślejszego połączenia operacyi banków dwóch narodów, a przytem z planem tranzakcyi w sprawie rumuńskiéj. Narady w Compiegne nie miały otrzymać zupełnego skutku. Zwróciło uwagę berlinskiego Zeitu, że pułkownik pruski w Stambule nie poszedł w ślady p. Thouvenela i że nie unika Reszyda. Przyszły depesze od bar. Gros, ale jak twierdzą jeszcze nieostateczne. Sfery rządowe są zdania, że w Chinach Francya przyjmie drogę pośrednią. Artykuł Timesa o rywalizacyi Anglii z Rosyą w Chinach, ucieszył wielu a mianowicie świat legitymistowski. Anglia powiększa swą armię i zbroi swe brzegi. La Presse wielbi jéj ducha publicznego, okazywanego w ciężkich

---

bardziéj jest natężone, im więcéj znajduje się ozonu w powietrzu.

Pan Schönbein powziął myśl korzystania z téj różności co do natężenia barwy papieru, aby utworzyć instrument mający mierzyć ilość ozonu mieszczącego się w gazie jakim lub w powietrzu i narzędzie to nazwano ozonometrem albo ozonoskopem. Porównawcza skala różnic tego natężenia koloru błękitnego, służy do oznaczenia rozmaitych ilości ozonu zawartéj w gazie, który badamy. W składzie tego narzędzia przyjmujemy 10 odmian, numer 10 przedstawia maximum natężenia błękitu, a zatem maximum ozonu, 0 (zero) zaś przedstawia białość czyli zupełną nieobecność ozonu.

W roku 1854. doświadczenia wykonane przez pp. Edwarda Bequerel i Fremy, rozproszyły wątpliwość, jaka długo panowała, co do początku, źródła i natury ozonu. Już przed tą epoką, pp. Marignac i de la Rue w Genewie, usiłowali wykazać, poddając tlen czysty na sucho działaniu szeregu iskier elektrycznych że ozon jest tylko tlenem zmnienionym przez elektryczność. Przez doświadczenie wykonane z największą ścisłością, pp. Bequerel i Fremy wykazali, że ograniczona miara tlenu suchego i bardzo czystego, poddana przez kilka dni wpływowi iskier elektrycznych, może być pochłonioną przez srebro metaliczne, albo jodek potasu, zwilżony. Tlen przyrządzony był najrozmaitszemi sposobami i najdoskonaléj oczyszczony. Zamknięty w rurze szklanéj, poddany był działaniu szeregu iskier elektrycznych, wydobywanych z maszyny zwyczajnéj obrotowéj, albo z maszyny indukcyjnéj Rhumkorfa. Zmienił on się w ten sposób w ozon, dający się najłatwiéj poznać przez szczególne własności swoje. Dla tego pp. Bequerel i Fremy w skutku tych świeżych prac, proponują zastąpienie nazwy ozon, nazwą, tlen naelektryzowany.

Jednakże pomimo pewności rezultatów otrzymanych przez pp. Bequerel i Fremy, pozostawała jeszcze niepewność w umysłach wielu uczonych, co do natury ozonu, w skutku doświadczeń wykonanych przez znakomitych chemików angielskich, pp. Williamson i Baumert. Z tego co poprzedza, widzieliśmy, że ozon otrzymany przez pana Schönbein w okolicznościach bardzo rozmaitych: 1) Przepuszczając iskry elektryczne przez powietrze. 2) Kiedy czysta woda lub z przymięszaniem pewnych kwasów lub soli, rozkładaną jest przez stos Volty i wtedy to nowe ciało zbiera się przy biegunie dodatnim razem z tlenem. 3) Kiedy pewne ciała, a szczególnie fosfor, ukwaszają się powoli w powietrzu w zwyczajnéj temperaturze. Mogło tu zachodzić pytanie, czy w tych wszystkich rozmaitych okolicznościach tworzy się zawsze jedno i to samo ciało i czy p. Schönbein nie pomięszał pod nazwą ozonu, substancye rozmaitego składu, chociaż podobnych własności. To przypuszczenie zdawało się być usprawiedliwione doświadczeniami pp. Williamson i Baumert.

Pan Wiliamson uważał, że tworzy się woda, kiedy ozon otrzymany za pomocą stosu Volty, spotyka się z rozgrzaną miedzią. Pan Baumert otrzymał ten sam rezultat, przepuszczając prąd ozonu przygotowany za pomocą stosu Volty, przez rurę mieszczącą w sobie kwas fosforowy bezwodny, i w jednem miejscu rozgrzaną do czerwoności. Ten chemik wnosił z tego że ozon jest najwyższym niedokwasem wodoru.

Z doświadczeń przeto tych dwóch chemików, zdawało się wynikać, że istnieją przynajmniéj dwie substancye, które pomięszano i wzięto za jedno, pod nazwą ozonu, że ozon utworzony przez działanie iskier elektrycznych na tlen, był istotnie tlenem w altropicznym szczególnym stanie, ale że ten, który otrzymujemy przez stos Volty w czasie rozkładu wody, jest najwyższym niedokwasem wodoru (połączeniem tlenu z wodorem.)

(Dalszy ciąg nastąpi.)

okolicznościach w jakich się znajduje. Cesarstwo wrócą do Tuileryów jutro. Hr. Reyneval jest zdrowszy. Wyjedzie on wkrótce do Nizzy po żonę z domu Bertin, a ztamtąd uda się do Petersburga.

Wiadomości o zamykaniu fabryk, w skutek finansowéj kryzys są przesadzone. Złe nie jest wielkie i tylko Lyon rząd ambarasuje.

Trybunał pozostawił tymczasowo pana Rouy przy gerenturze dziennika la Presse.

Wyszło dzieło pod tytułem »Les deux Veux« przez p. d'Halevin. Jest to historya ogłoszona z podrzędniejszych faktów, a wystawiająca dziejową esencyę. Autor odrzuca dawną maksymę przyjętą przez Barinta: »Scribatur ad narandum non ad probandum«, odrzuca maksymy »Scienza nova«, odrzuca vicorsi Vica, uczy, sądzi, dowodzi, ale czy esencyi i wierzy w postęp ludzkości. Pan d'Halrvin przyjął zawód upowszechniacza (vulgarisateur) dobrych prac historycznych, dla przyjemności i korzyści młodzieży.

Anglia.

Londyn, 24. Listopada. — Jeszcze kryzys nie minęła, zewsząd wiadomości o upadłościach domów bankierskich zwiększają trwogę w kasie przemysłowéj.

Londyn, 25. Listop. — W Derby wszyscy prawie fabrykanci jedwabiu poprzestali pracować w fabrykach swoich z powodu małych zamówień. Wiele tysięcy robotników jest bez chleba. Władze utworzyły ilość zakładów zup, i w tym celu zbierają po mieście składki.

Austrya.

Wiedeń, 24. Listopada. — Cesarz austryacki polecił w całem państwie zbierać kolektę na nieszczęśliwych mieszkańców Moguncyi, i sam ofiarował 20,000 złt. r. a cesarzowa 2000.

Portugalia.

Wiadomości z Lizbony z dnia 19. Listopada są nader niepomyślne. Zaraza się zwiększa. Prócz króla i niektórych znamienitych urzędników, okazujących wielką odwagę, opuścili miasto wszyscy prawie znaczniejsi obywatele miasto. Wieść gruchnęła, że korespondent dziennika Daily News, który pozostał w mieście, padł ofiarą téj uporczywéj febry.

Turcya.

Z Jass pod d. 21. Listopada nadeszła do dziennika Etoile du Damube, następująca depesza: Zgromadzenie *ad hoc* przyjęło w porządku dziennym następujące punkta: 1) poddanie cudzoziemców pod jurysdykcyą krajową, 2) utworzenie władzy synodalnéj dla obu prowincyj, 3) nietykalność pomieszkania, 4) oddzielenie władzy prawodawczéj od władzy wykonawczéj.

Azya.

Z listu oficera angielskiego z Dugshale, miejsca o 40 mil od Delhi odległego, z daty 29. Września wyjmujemy, co następuje: Przed kilku dniami wyruszył kapitan Hodgson, z naszego pułku, ujął króla i sprowadził go tu. Król zamknięty siedzi w swym pałacu. Kilka dni potym puścił się w pogoń i zdybał synów i synowca króla. Kapitan Hodgson miał tylko 100 jeźdźców z sobą, nieprzyjaciel zaś 10,000 ludzi, między tymi 3000 dobrze uzbrojonego żołnierza. Hodgson widział, że na nic się nie zda, uderzyć na nich, wysłał przeto emisaryusza i kazał książętom oświadczyć, że są straceni i najlepiéj zrobią, gdy się poddadzą. To też po niejakim czasie uczynili, i przybyli do Hodgsona, który powóz ich ludźmi kazał osaczyć. Później oddano także broń, siedm wielbłądów i wielką ilość rozmaitego zapasu. Gdy przybyli przed więzienie, kazał Hadgson wysiąść książęciom z pojazdu. Ci sądzili, że żadne im już nie grozi niebezpieczeństwo, i zaczęli wedle zwyczaju krajowców gwarzyć i mniemali, że rozpocznie się śledztwo co do ich osób. Hodgson odezwał się: »Uciszcie się« i kazał im zdjąć ich piękne suknie. Gdy się i to stało, kazał im znowu wsieść do powozu, i zalecił woźnicy ruszyć. Po tem wziął od jednego ze swych ludzi flintę, i zastrzelił własną ręką wszystkich trzech książąt. Trupów przewieziono potém do miasta, i wystawiono ich na widok publiczny.

Rozmaite wiadomości.

— W Dreźnie pokazują teraz upiora, lecz nie bajecznego, tylko naturalnego. Jest to zwierz podobny do niedoperza, zwany przez naturalistów psem latającym, gdyż największe do niego ma podobieństwo, lubo z pyska podobniejszy do lisa. Nogi jego jak u niedoperza błonami rozciągnięte, za pomocą których unosi się w powietrzu. Końce tych skrzydeł opatrzone są pazurami, któremi upiór chwyta się za gałęzie i tak wisząc przepędza dzień śpiący. W nocy łowi ptaki i wyssawszy z nich krew, mięsa nie tyka. Ztąd jego nazwa upiora. Rzadki ten zwierz przywieziony był do Europy w dwóch egzemplarzach, lecz z tych jeden tylko dotąd jest przy życiu. Upiór ten karmi się w więzieniu samą tylko krwią.

Wiadomości literackie.

Nowości literackie z Wilna, Krakowa, Lwowa, Poznania i Wrocławia. — W Wilnie, nakładem A. Assa wyszły świeżo trzy następujące dzieła: Władysława Syrokomli: Wycieczki po Litwie w promieniach Wilna; — Irlandya, jéj początek, historya i obecne położenie, z francuskiego, z przemową Michała Balińskieg; — X. Gaume; O znieważeniu pracą Niedzieli, przekład z francuskiego. — »Bóg moja nadzieja. Książka do nabożeństwa, dla użytku wiernych katolików, zebrana i ułożona przez X. Józefa Ruszewskiego, Zgromadzenia XX. Pijarów. Wydanie nowe, poprawne i znacznie zamnożone. Wilno, nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego. 1857« w 16ce str. XX. i 516. — »Teka Wileńska, wydana przez »Jana ze Śliwina (Adama Kirkora). Numer pierwszy. Wilno, drukiem Teofila Glücksberga, księgarza i typografa wileńskiego naukowego okręgu. 1857« (w 8ce więk. str. 276. O téj nowéj tyle pożądanéj publikacyi, pod wszelkiemi względami wiele zajmującéj i nauczającéj, obszerniéj powiemy, rokując i życząc jéj największego upowszechnienia, jak na to i dążnością i wartością zawartych w niéj artykułów zasługuje. — »Obraz bibliograficzno-historyczny literatury i nauk w Polsce, od wprowadzenia do niéj druku po rok 1830 włącznie z pism Janockiego, Bentkowskiego, Ludwika Sobolewskiego, Ossolińskiego, Juszyńskiego, Jana Winc. i Jerz. Sam. Bendtkow i t. d. wystawiony przez Adama Jochera. Poszyt XVI. Tomu III. poszyt piąty i ostatni. Wilno, nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego. 1857« w 8ce więk. str. 609—704, VIII. i XCIX. Zeszyt ten zamyka tom III. olbrzymich rozmiarów dzieła, owocu wieloletniéj najmozolniejszéj pracy, a zarazem wielkiéj i rozległéj nauki. Dwa ogromne tomy obejmują w sobie całość nauk teologicznych, do których za wstęp służy w tym zeszycie wydany »Pogląd na kierunek, a bieg umysłów i nauk w przedmiotach wiary św. po krajach dawnéj Polski.« Duch religijny, będąc jednym z głównych przedmiotów przodków naszych, który i my odziedziczyliśmy po nich, wszechstronnie i hojnie objawiał się za pomocą piśmiennictwa, przenikał życie publiczne i domowe, wiązał się z dziejami narodu, i tylko przez dokładne zgłębienie tego ducha, wiele wypadków z przeszłości objaśnić i poznać gruntownie zdołamy. Najbogatszą może u nas ze wszystkich gałęzi wiedzy jest literatura teologiczna, bo nie sami duchowni ją uprawiali, nie stanowiła ona zajęcia jednéj wyłącznie klasy; ale cały naród nią się zaprzątał. Szlachcić, wróciwszy z rycerskiéj wyprawy, i odpasawszy kord, krwią nieprzyjaciół kraju i wiary zbroczony, brał się do ksiąg i pióra i sam wstępował w piśmiennicze szranki, umiejętnie rozprawiając o najzawilszych przedmiotach nauki o Bogu i duszy. Żywe toczyły się spory o rzeczach wiary. Na sejmikach zajmowano się przedmiotami religijnemi. Obok nich z kazalnicy odzywały się głosy, nie o samych dogmatach, lecz i o sporach obchodzących losy rzeczypospolitej. Wszelkie objawy życia religijnego, duchownego, ściśle spojonego z zewnętrznem życiem, zarówno dla wszystkich stanów nie były obojętnemi. Nader słabo i pobieżnie przedmiot ten wyłożony jest w «Historyi Literatury Polskiéj« Bentkowskiego. Sam powiada o teologii (tom II., str. 475): »Jeżeli który, to zapewne niniejszy rozdział do najmniéj dokładnych w całém dziele należeć musi, gdyż nie wszystkie rzeczy mi wiadome w nim umieszczam, z obawy, aby przez wyszczególnienie rozlicznych pism teologicznych zbytecznie dzieła nie powiększyć. Cóż powiedzieć o mnóstwie dzieł, wcale albo bardzo niedostatecznie mi znajomych?... Ja nie byłem dość szczęśliwy w wynalezieniu osoby, u którejbym, pomoc jakową, tutaj właśnie tak bardzo mi potrzebną, mógł otrzymać. Wyglądając zatem z upragnieniem pracy pomienionéj, przystępujemy do wymienienia autorów i dzieł do teologii chrześciańskiéj należących« i t. d. Co u Bentkowskiego ledwie sto kilka stronnic zajęło, to w dziele Jochera urosło przeszło do półtora tysiąca stronnic ścisłego, przy wielkim formacie, druku. Rozwijają się tu systematycznie w pełni swojéj, w sześciu głównych podziałach: Wiadomości wstępne, obejmujące literaturę i krykę teologiczną; »Źródła i Powaga«, gdzie są zawarte przekłady Pisma Świętego rozmaitych wyznań, i Ojcowie Święci; Instytucya, która mieści w sobie pisma, nauki i obrony jéj, moralności i zwierzchnictwa duchownego dotyczące; Praktyka, zawierająca pisma zakonu i życia chrześciańskiego sposoby podające, liturgije, modlitwy; Prawo Kościelne; Dzieje Kościelne, ograniczające pisma tyczące się wydarzeń i wypadków kościoła, tak w powszechności, jak w szczególności kościoła polskiego, zakładow w Polsce pobożnych, zgromadzeń, nabożeństw i t. d. Z głównych podziałów wysuwają się podrzędne, szczegółowe, w harmonijnym związku z całością, zamykając w sobie około ośmiu tysięcy dzieł i pism. Grube tylko nieuctwo, przypstrzone podchwytanemi lub pożyczanemi wiadomostkami, wyrzec mogło, że dzieło Jochera jest bez składu i ładu, że jego planu zrozumieć nie można, że jest to las bezdrożny, w którym żadnéj ścieżki nie znajdziesz, by nią dojść do celu. Nie zbłądzi tu bynajmniéj kto chodzić umie, a pełzającemu na czworakach i najszersza droga wyda się za ciasną, i do żadnego nie doprowadzi celu. Alfabetyczny spis nazwisk, jako dodatek konieczny do dzieł tego rodzaju, bardziéj jeszcze praktyczném użycie Obrazu historyczno-bibliograficznego uczyni. Bogactwo wiadomości w przypisach zawartych, czerpanych po większéj części z najrzadszych książek i rękopisów biblioteki Ossolinskich, przez Ludwika Sobolewskiego, wzniosłéj nauki i krytycznego sądu męża, które weszły w skład Obrazu, większych jeszcze zalet mu przysparza, obok innych tak wielu. Dzieło to jest prawdziwym skarbem dla historyi literatury krajowéj, i dla dziejów umysłowego i religijnego rozwoju życia narodu. Ktokolwiek nad niemi pracuje, lub komu miłém jest rozpamiętywanie i poznanie przeszłości naszéj, ten znajdzie w obrazie Jochera najobfitszy zasób wiadomości, w znacznéj części mało lub całkiem nieznanych.

W Krakowie, z drukarni Budweisera wyszły: »Rozmyślania gorzkiéj męki Jezusa Chrystusa, oraz najważniejszych prawd zbawienia, rozłożone na każdy dzień tygodnia, wyjęte z dzieł wieleb. o. Ludwika z Grenady, zakonu kaznodziejskiego, przełożył ks. Michał Wieczorek.« Oryginał tego dzieła napisany był w języku hiszpańskim; przekład zaś niniejszy, dokonany podług przekładu francuskiego, wydanego w Brukseli r. 1851. — Wydawnictwo katolickie ogłasza w drugiem wydaniu: »Listy w duchu Bożym, przez ks. Karola Antoniewicza, tudzież książeczkę z obrazkami: »Dzieci i zwierzęta.« — »Krynica w Karpatach galicyjskich położona,« opisana pod względem historycznym, topograficznym, klimatycznym, botanicznym, geologicznym i lekarskim, przez prof. Dra Dietla, z autografu niemieckiego tłumaczył Michał Zieleniewski, Dr. medycyny, chirurgii i akuszeryi, lekarz rządowy przy zdrojach w Krynicy. Nakładem c. k. krajowéj dyrekcyi skarbu. W Krakowie, w drukarni c. k. uniwersytetu, 1857.« — ».Obrazki wód Podgórskich, mianowicie Krynicy, Bardyowa, Rzegiestowa i Żulina, skreślił prof. Dr. F. K. Skobel. Kraków, czcionkami Czasu, r. 1857.« — »Hymn do św. Jacka Odrowąża, z okoliczności zupełnego odpustu w r. 1857 nadanego, na sześćsetną rocznicę zejścia wielkiego Wyznawcy (napisany przez Wincentego Pola), na trzy głosy i organ ułożył Aloizy Bieńkowski (organista polski przy kościele św. Ruperta w Wiedniu.) W Krakowie r. 1857, drukiem nutowym Karola Budweisera i spółki.« — »Obrazek wiejskich rozkoszy. Żniwo dworskie, przez Walerego Wielogłowskiego. Kraków, nakładem księgarni i wydawnictwa dzieł katolickich, naukowych i rolniczych, roku 1857«, w 18ce, str. 94.) — Ks. Pękalski, doktor św. teologii, napisał w Krakowie, »Żywot ś. Wojciecha, biskupa pragskiego i męczennika, z uwagami nad podaniem Czechów, jakoby jego zwłoki spoczywały w Pradze, gdy rzeczywiście zachowane są w Gnieznie.« Praca ta, oparta na świadectwach historycznych, ma wkrótce wyjść z druku. — W ostatnim październikowym zeszycie Dodatku miesięcznego do Czasu znajdują się, między innemi, następujące artykuły: Wiadomość historyczna o zgromadzeniu księży Bazylianów w Humaniu, pamiętnym rzezią hajdamacką; — Kilka słów o dawnéj broni w Polsce, przez Józefa hr. Załuskiego z powodu dziełka Józefa Łepkowskiego pod tytułem: »Broń sieczna w ogóle i w Polsce, uważana archeologicznie,« Kraków, czcionkami Czasu, 1857, w 8ce więk. str. 93, tablic z rycinami 4; — »Badanie historyczne podania gminnego o smoczéj jamie

w Krakowie,« przez J. Lisiewskiego; — »Gracze,« poemat satyryczny, przez Leszka Moroza; — »Przygody Padyszacha i czterech Derwiszów,« powieść z Perskiego przez Aleksandra Chodźkę; — »Szkice podróżne w Pizie« przez Władysława Kulczyckiego, itd. Z przykrem uczuciem dowiedzieliśmy się, że pismo to zagrożone jest upadkiem, z przyczyny braku prenumeratorów, to jest obojętności Galicyan na pamiątki historyczne krajowe, na rzeczy podnoszące umysł i serce. Złotem sypią na psy i konie magnaci galicyjscy, a kilkunastu złotych skąpią na przyjście w pomoc literackiemu przedsięwzięciu. Miałyżby się sprawdzić na nich słowa »Pamiętników Bartłomieja Michałowskiego.«

We Lwowie, księgarz Jabłoński wydaje zeszytami: »Zycie Stanisława Jabłonowskiego,« hetmana wielkiego koronnego, tłumaczone z francuskiego dzieła Jonsac'a, wydanego w Lipsku r. 1774. Przekład polski przez A. F. wydany w Warszawie 1789, we dwóch tomach, nie zawiera w sobie całéj księgi jedenastéj, oraz dokumentów historycznych. — »Henryk Schmitt,« autor dzieła »Rys dziejów narodu polskiego« od najdawniejszych czasów znanych do roku 1763, Lwów, nakładem autora, w drukarni zakładu narodowego imienia Ossolińskich, 1854—1856, w 8ce, tom I, str. XVII i 602. Tom II, str. 461, doprowadzony do Przemysława króla, tj. do r. 1295, ogłasza teraz »Rokosz Zebrzydowskiego,« opowiadanie historyczne ze źródeł głównie rękopiśmiennych, o którem obszerniejszą podamy wiadomość. — Chlubnie znany powieściopisarz Jan Zacharyasiewicz, ukończył powieść z naszych czasów, we trzech częściach, pod napisem: »Boże dziecię,« bogatą w rozrzewniające, pełne życia obrazy. — »Haliczanin,« kalendarz polski na rok 1858, wydany drukiem Kornela Pillera we Lwowie, zawiera między innemi: Dzwony, z Ikonotheki Kraszewskiego; Zwyczaje ludów Słowiańskich; Religia dawnych Słowian; Zbiorek poezyj; Edgard i Elfryda, powieść; Porwanie dziewicy Orleańskiéj; Wyprawa morska do krain podbiegunowych itd.

W Poznaniu, nakładem Tytusa hr. Działyńskiego, czcionkami Merzbacha, wyszły w 4ce: »Najdawniejsze zabytki mowy polskiéj,« sięgające roku 1420, tj. kazania polskie, wyjęte z kodeksu kazań łacińskich, w bibliotece katedralnéj źnieńskiéj przechowanego; Glossarium polskich wyrazów, znajdujących się śród łacińskich kazań; Psalm 136 *Super flumina Babylonis*, w różnych tłumaczeniach słowiańskich i w kilkokrotnych polskich. — Księgarz Żupański wydaje wszystkie dzieła historyczne Joachima Lelewela w Polsce, w siedmiu tomach, pod tytułem: »Polska, dzieje i rzeczy jéj. — N. Kamieński i spółka wydaje dzieła ś. Tomasza z Kempis, »Dzieje Zygmunta Siarczyńskiego II tom.«, »Dzieje Polski dla użytku młodzieży,« i »50 homilii św. Augustyna, które wyszły.

We Wrocławiu, wyszły w roku bieżącym dwa dzieła obchodzące historyę polską: *Codex Diplomaticus Silesiae*, przez towarzystwo historyi i starożytności szląskich. Tom I. osejmuje: *Urkunden des Klosters Czarnowanz* (w 4ce; tal. 2 srg. 20). — Profesor prawa Dr. E. Th. Gaupp, wydał rozprawę o sądach tajemnych, ze szczególnym względem na Szląsk *Von Heimgerichten, mit besonderer Rücksicht auf Schlesien.*

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 30. Listopada 1857.

Zyto (węcpel po 25 szefli) z początku w cenie się trzymało, następnie nieco spadło, obrot ograniczony z powodu nadchodzącéj likwidacyi, wypowiedziano 100 wencpli, na Grudzień $32—31\frac{2}{3}$ pł., $\frac{1}{2}$ pien.

Okowita (beczka po 9600 % Trallesa) słaby odbyt, niższa cena, obliczania na ostatni dzień miesiąca szły dosyć spokojnie, ale ograniczone, wypowiedziano 10,000 kwart, na miejscu (bez beczki) $14\frac{1}{4}—\frac{5}{6}$ (z beczką) na bieżący miesiąc $14\frac{3}{4}—15\frac{1}{6}$ pł., na Grudzień $14\frac{11}{12}—15$ pł. i list., na Grudzień Styczeń $15\frac{1}{12}$ pł., na Styczeń $15\frac{1}{6}—\frac{1}{4}—\frac{1}{3}$ pł. i list., na Styczeń Luty $15\frac{1}{2}$ pł., na Kwiecień Maj $17\frac{1}{3}$ pł., $\frac{1}{4}$ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 28. Listopada.

Pszenica 50—66 tal.

Żyto $39\frac{1}{2}—40\frac{1}{2}$ tal., na Listopad i Listopad Grudzień $39—\frac{3}{4}—\frac{1}{4}$ tal., na Grudzień Styczeń $39—\frac{3}{4}—\frac{1}{4}$ tal., na Styczeń Luty $39\frac{3}{4}—40\frac{1}{4}—40$ tal., na wiosnę $41\frac{1}{2}—42\frac{1}{8}—41\frac{3}{4}$ tal., na Maj Czerwiec $42—\frac{1}{2}—\frac{1}{4}$ tal.

Pszenna mąka 0. $5\frac{1}{6}—4\frac{5}{6}$, 0—1. $4\frac{5}{6}—\frac{1}{2}$.

Żanna mąka 0. $3\frac{1}{2}—\frac{1}{4}$, No. 0—1. $3\frac{1}{4}—2\frac{5}{6}$ za cetnar bez akcyzy.

Jęczmień 39—43 tal.

Owies 29—34 tal., na wiosnę 31 tal.

Groch do gotowania 65—76 tal., na paszę 54—60 tal.

Olej rzepiowy 13 tal., na Listopad $12\frac{3}{4}—\frac{2}{3}$ tal., na Listopad Grudzień $12\frac{3}{4}$ $\frac{11}{12}$ tal., na Grudzień Styczeń $12\frac{3}{4}—\frac{23}{24}$ tal., na Kwiecień Maj $12\frac{5}{6}—\frac{1}{3}$ tal.

Olej lniany $14\frac{1}{3}$ tal., na Listopad $14\frac{3}{4}$ tal.

Okowita $17\frac{3}{4}$ tal., z beczką $18—\frac{1}{24}$ tal., na Listopad i Listopad Grudzień $18\frac{1}{8}—\frac{1}{4}$ tal., na Grudzień Styczeń $18\frac{1}{4}—\frac{3}{8}$ tal., na Styczeń Luty $18\frac{3}{4}$ tal., na Luty Marzec $19\frac{1}{4}$ tal., na Marzec Kwiecień $19\frac{1}{2}—\frac{3}{4}$ tal., na Kwiecień Maj $20\frac{1}{4}—\frac{3}{8}$ tal., na Maj Czerwiec 21 tal.

Szczecin, 28. Listopada.

Pszenica 58—62 tal., na wiosnę 63 tal.

Żyto $36\frac{1}{2}—37$ tal, na Listopad 37 tal. na wiosnę 42 tal.

Olej rzepiowy $12\frac{1}{6}$ tal, na Listopad $12\frac{1}{6}$ tal., na Kwiecień Maj 13 tal.

Okowita na Listopad $20\frac{3}{4}—20\frac{5}{8}$ pct., na Listopad $20\frac{1}{2}$ pct., na wiosnę $18\frac{1}{2}$ pct.

Gdańsk, 28. Listopada. — W ostatnim tygodniu powietrze się oziębiło a z wyjątkiem jednego dżdżystego dnia, każdéj nocy mieliśmy przymrozki. Na Wiśle gęsty gruntowy lód i cały spław tak drzewa jak zboża wstrzymany.

Żadne polskie produkta przez Toruń nie przeszły. Wysokość wody cali 6.

Targi angielskie trzymały się lepiéj. Ochota do kupna była dobra a w niektórych wypadkach nawet małe podwyższenie cen dało się wyciągnąć. Przy wyraźnem i stanowczem polepszeniu stosunków pieniężnych można z niejaką pewnością liczyć na poprawę targów zbożowych.

Zniesienie praw zakazowych we Francyi rzuciło targi całego kraju w ożywienie, a razem we fluktuacye. W ogólności jednak ceny pszenicy o kilka franków na worku przybrały. Rezerwa jednak mąki w Paryżu codziennie się zmniejsza.

Dla trudności pieniężnych handel zbożowy w całéj Europie był uciśniony, a tranzakcye tylko do potrzeb konsumcyi ograniczały się.

Na naszéj giełdzie ruchu niebyło. Małe tylko partyjki przechodziły z rąk do rąk. Dowozy prawie ustały, bo właściciele ziemi po obecnych cenach nie chcą sprzedawać i zawiesili odstawy. Tranzakcye jakie tu przyszły do skutku były po ostatnich najwyższych notowaniach. Piękne gatunki pszenicy były poszukiwane, z żytem coraz gorzéj i nowy 2 do 4 sgr. na szeflu upadek musimy poświadczyć. Na groch i jęczmień nie było żądania.

W ciągu tygodnia sprzedano: pszenicy 15,000 szefli, żyta 1780, jęczmienia 900, grochu 600.

Płacono za szefel pruski wagi berlińs.		Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.
Pszenicy	90—93	2	5	10	2	20	—
»	93—94	2	8	6	2	24	2
Żyta	88—93	1	11	—	1	14	—
Jęczmienia	77—81	1	11	—	1	12	6
Grochu		1	21	8	1	25	—

Kursa zamian: Londyn 199. Amsterdam $102\frac{1}{2}$. Hamburg 45.

Alexander Makowski & Comp.

Przybyli do Poznania 29. Listopada.

BAZAR. Chamski i Szlagowski z Roszkowa, Karśnicki z Łubczyna, Koczorowski z Piotrkowic, Moszczeński z Żołądowa, Niegolewski z Włościejewek, Moraczewski z Orchowa

HOTEL RZYMSKI BUSCHA. Müller z Magdeburga, Weckwerth z Gniezna, Weckwerth z Trzcianki, Arędzki z Węgierskiego, Guretzky - Cornitz z Blankenberga, Feist i Jaffe z Berlina.

HOTEL PARYZKI. Krotkiewski z Paryża, Starzyński z Gościeszyna, Stein z Gołacza.

POD TRZEMA LILIAMI. Kennemann z Marcinkowa, Hinze z Radzimia.

HOTEL WROCŁAWSKI. Kemczyński z Jaszkowa, Battista z Genui, Drögsler z Książa i Bauer z Merseburga.

W MIESZKANIU PRYWATNEM. Gotzheim z Środy, ul. Młyńska 17., Niniewska z Polski, ul. Półwiejska 3., Schlüter z Bödefeld, ś. Marcin 40.

Z dnia 30. Listopada.

BAZAR. Lossow z Boruszyna, Łaszczyński z Polski, Łukaszewicz z Targoszyc.

HOETL DREZDENSKI MYLIUSA. Pilet z Śremu, Müller z wielk. Suchoręcza, Hampe i Schieberstein z Wrocławia, Karow z Friedeberga, Karow z Szczecina, Rühl z Lipska, Bernhard z Leszna, Horn i Koch z Berlina, Herrmann z Bydgoszczy, Salomon z Zielonéjgóry, Seligsohn z Malborga.

HOTEL DU NORD. Moszczeński z Gniezna, Koczorowski z Uzarzewa, Zakrzewski z Cichowa, Krase i Mager z Wrocławia, Kriese z Bytynia, Olszewski z Bordeaux, Schellert z Magdeburga.

POD CZARNYM ORŁEM. Braunick z Wieszkowa, Klos z Tarnowa, Szulczewski z Runowa, Chrzanowski z Chwałkowic, Falkowska z Pacholewa, Kirszenstein z Siemianowa.

HOTEL BERLINSKI. Kirszstein z Żydowa, Banaszkiewicz i Pluczyńska z Uleyna, Dehnel z Jaronic, Koym z Sierakowa, Burghardt z Węglewa, Zenk z Ostrowa.

HOTEL PARYZKI. Stanowski z Kijewa, Kunz i Kopf z Śremu, Skoraszewski z Wysoki.

POD TRZEMA LILIAMI. Zielinski z Bielejewa.

HOTEL KRUGA. Effenberger z Górki, Kaczkowski z Pniew, Galle i Wiesner z Szamotuł.

HOTEL EICHBORNA. Franke i Mante z Berlina, Berliner z Ostrowa, Blaufeld i Basch z Wrześni, Reydt z Leszna, Schwandt z Neudessau, Freund z Wrocławia, Hamann z Gottschimmerbruch.

OBWIESZCZENIE.

W wydziale podpisanéj Kommissyi toczą się:

A. okupienia rent czyli czynszów i regulacye według ustawy z dnia 2. Marcu 1850. w następujących włościach:

a. w powiecie Bukoskim:
na Cichogórskich holendrach — także wynagrodzenie za drzewo budowle.

b. w powiecie Chodzieskim:
we wsi zwanéj Uśćneudorf, gruntu Nr. 7., co do odłączonéj posady kolonisty.

c. w powiecie Czarnkowskim:
1) w Starem Kwieciu — sołectwa, 2) w Piłce wsi.

d. w powiecie Inowrocławskim:
1) we wsiach kamelarnych Szymborzu, Batkowie, Jacewie, Rombinie i Turzanach, wożenie piasku dla kamelaryi w Inowrocłaciu.

e. w powiecie Krotoszyńskim:
w Ligoce — także separacya.

f. w powiecie Śremskim:
w Wieszczyczynie.

g. w powiecie Sredzkim:
1) w Górze, zwożenie drzewa opałowego dla kapituły kateralnéj poznańskiéj, 2) w Jankowie, podobnież, 3) w Jeziorach wielkich — także separacya.

Daléj toczą się:

B. podziały wspólności, separacye, wynagrodzenia za prawo do drzewa i do pastwiska etc. według regulaminu podziału wspólności z dnia 7. Czerwca 1821. w następujących dobrach:

a. w powiecie Chodzieskim:
1) w Radwonce, 2) na łęgu noteckim do Nowem należącym.

b. w powiecie Śremskim:
w Niwce.

c. w powiecie Kościańskim:
w Wielichowie.

Kommissya Generalna, wzywając niniejszém wszystkich niewiadomych może uczestników tych spraw, ażeby się dla dopilnowania swych praw w terminie na dzień 29. Grudnia r. b. wyznaczonym, o godzinie 11téj z rana u Pana Radzcy rejencyjnego Stryck, w izbie instrukcyjnéj Kommissyi zgłosili, ostrzega ich, iż w razie niestawienia się na sprawach tych, nawet chociażby pokrzywdzonemi być mieli, zaprzestać muszą i z żadnemi wybiegami przeciwko takowym słuchani już nie będą.

Poznań dnia 5. Listopada 1857.

Królewska Kommissya Generalna
w Wielkiém Księstwie Poznańskiém.

(Dodatek.)

WYPOWIEDZENIE
wylosowanych do spłacenia gotowizną $3\frac{1}{2}$% listów zastawnych W. X. Poznańskiego.

Z odwołaniem się na najwyższy rozkaz gabinetowy z dnia 15. Kwietnia 1842. (Zbiór praw Nr. 14. na r. 1842.) zawiadomiamy posiedzicieli $3\frac{1}{2}$% listów zastawnych, iż przy odbytem dziś według przepisów losowaniu $3\frac{1}{2}$% listów zastawnych w terminie Ś go Jana 1858. do funduszu umorzenia potrzebnych, następujące numera wyciągnięte zostały:

A. na 1000 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.
8	3701	Bendlewo	Poznań
13	856	Brody	Buk
5	573	Bzowo	Czarnków
11	1517	Brześnica	Śrem
3	151	Brzostownia	dito
6	2452	Bronisław	Środa
1	4207	Białężyce	Września
14	751	Chrzan	dito
8	6442	Czerminek	Pleszew
10	2114	Chojno II.	Krobia
1	1110	Czewujewo	Mogilno
10	5224	Czacz	Kościan
20	5234	dito	dito
8	4374	Dobczyn	Śrem
8	4485	Dziadkowo	Gniezno
12	169	Dąbrowa	Babimost
1	1530	Domasław mały	Wągrowiec
6	2339	Domasław wielki	dito
3	1137	Gącz	dito
9	2595	Górka kociałkowa	Środa
19	5993	Głębokie	dito
1	3317	Gwiazdowo	dito
10	1372	Grąblewo	Buk
18	1380	dito	dito
18	3881	Gorastowo	Kościan
16	6249	Gorzyczki	dito
5	2863	Grzybowo Chrzanowice	Gniezno
13	920	Gutowy wielkie	Września
6	2699	Gościejewo	Krotoszyn
7	5091	Grembanin	Ostrzeszów
7	966	Gaj	Szamotuły
10	1557	Kąsinowo	dito
9	6044	Kurcewo	Pleszew
8	4541	Łubowice wielkie	Gniezno
20	5932	Lewkowo i Karski	Odolanów
10	370	Ludomy	Oborniki
5	1012	Łagiewniki	Krotoszyn
7	5350	Lutynia	dito
25	402	Łęka wielka	Krobia
16	1786	Leszno	Wschowa
40	1810	dito	dito
41	1811	dito	dito
44	1814	dito	dito
72	1842	dito	dito
10	1468	Morkowo	dito
9	1982	Miastowice	Wągrowiec
6	1964	Morakowo	dito
9	1404	Marcinkowo dolne	Mogilno
11	1243	Mączniki	Środa
25	3231	Murzynowo kościelne	dito
1	1	Modliszewko	Gniezno
4	3752	Myszkowo	Szamotuły
15	5384	Niegolewo	Buk
10	1890	Niechłód	Wschowa
9	6298	Nieszawa	Oborniki
20	705	Ociąż I. i II.	Odolanów
8	4388	Poniec	Krobia
6	935	Pudliszki	dito
14	1674	Rydzyna	Wschowa
64	1724	dito	dito
72	1732	dito	dito
75	1735	dito	dito
88	1748	dito	dito
94	1754	dito	dito
9	5625	Russocin	Śrem
1	1477	Rudki	Szamotuły
7	148	Sokolniki małe	dito
13	2925	Śmiełowo	Września
5	5453	Suchorzewo	Pleszew
11	4709	Sośnica	Krotoszyn
15	5034	Stawiany	Wągrowiec
13	682	Smogorzewo	Krobia
16	66	Siemianice	Ostrzeszów
10	5311	Trzuskotowo	Poznań
19	1646	Targowagórka	Środa
1	798	Unia	Września
1	5526	Wierzonka	Poznań
25	5550	Wierzonka	Poznań
18	5070	Wijewo	Wschowa
14	5153	Wroniawy	Babimost
19	3986	Wojnowice	Buk
15	1327	Zakrzewo	Pleszew

B. na 500 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.
24	3604	Bendlewo	Poznań
36	4409	Brudzewo	Września
37	483	Bzowo	Czarnków
9	1486	Budziejewo	Wągrowiec
9	3132	Cerekwica	dito
12	1885	Chojno I.	Krobia
20	3340	Ciołkowo	dito
45	90	Czerwonawieś	Kościan
50	95	dito	dito
11	2605	Charbowo	Gniezno
78	4903	Czerniejewo	dito
120	4945	dito	dito
3	4312	Chaławy	Śrem
6	3332	Chlastawa	Międzyrzecz
25	3527	Droszew	Pleszew
15	5653	Dziewierzewo	Wągrowiec
31	1321	Dobrojewo	Szamotuły
25	1706	Drobnin	Wschowa
12	2813	Drzewce stare	dito
15	3103	Garzyn	dito
7	6181	Grudzielec	Pleszew
17	182	Gostyń II.	Krobia
17	4055	Gołaszyn	Oborniki
23	4883	Grochowiska pańskie	Mogilno
21	2583	Jaworowo	Gniezno
7	4043	Jankowo	dito
33	5714	Kawcze	Krobia
2	610	Kokoszki	dito
47	3229	Kuklinowo	Krotoszyn
15	4706	Kobylepole	Poznań
12	2866	Kotowo	Buk
9	3825	Kowalskie vel Kowalska-wieś	Środa
10	4493	Kowalewo	Chodzież
4	2815	Kunowo	Szamotuły
13	4245	Lipnica	dito
45	312	Łęka wielka	Krobia
10	794	Lulin	Oborniki
12	3352	Marcinkowo górne	Mogilno
9	2176	Miaskowo	Kościan
13	3059	Małpino	Śrem
10	4460	Myszki	Gniezno
35	291	Miłosław	Września
94	4833	Nowe ogrody i Długie	Wschowa
30	4807	Nieczajna	Oborniki
40	4765	Obiezierze	dito
69	4794	dito	dito
4	3239	Ostrowieczno	Śrem
4	1343	Ossowo	Września
9	2334	Parusewo	dito
45	4341	Poniec	Krobia
8	113	Pijanowice	dito
12	6219	Przysieka niemiecka	Kościan
12	3133	Popowo polskie	Wągrowiec
22	3143	dito	dito
11	2831	Popówko	Oborniki
21	3515	Przecław	dito
20	5668	Pomarzany kościelne	Gniezno
49	4181	Pawłowice	Wschowa
123	1501	Rydzyna	dito
143	1521	dito	dito
11	2903	Rudniczysko A. i B.	Ostrzeszów
16	5513	Russocin	Śrem
27	989	Recz	Wągrowiec
15	2414	Runowo	dito
33	4968	Stawiany	dito
19	557	Smogorzewo	Krobia
15	1049	Szelejewo	Krotoszyn
9	349	Spławie	Kościan
7	4523	Szkudła	Pleszew
3	3683	Sanniki	Środa
6	3053	Sobiesiernie	Poznań
40	2765	Śmiełowo	Września
20	677	Urbanowo	Buk
13	1438	Wargowo	Oborniki
80	3921	Wojnowice	Buk
15	594	Wyganowo	Krotoszyn
60	234	Wilkowo niemieckie	Wschowa
13	2241	Wszołów	Pleszew
20	2974	Wysocko wielkie	Odolanów
5	6328	Wieszkowo v. Wielkowo	Kościan

C. na 200 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.
21	2078	Bąblin	Oborniki
34	1929	Bożejewice	Szubin
17	3208	Chartowo	Poznań
28	1226	Chwałkowo	Krobia
22	432	Cykowo	Kościan
34	6015	Czerminek	Pleszew
13	210	Dębicz	Środa
47	4602	Dusina	Śrem
51	1094	Dobrojewo	Szamotuły
18	650	Fabianowo	Pleszew
21	2066	Goniczki	Września
44	5517	Górka	Krotoszyn
20	4914	Grembanin	Ostrzeszów
98	5529	Gorzewo	Oborniki
24	4316	Górka	dito
31	2938	Górka duchowna	Kościan
28	3143	Jurkowo	dito
30	2809	Kotowo	Buk
28	1046	Kossowo	Krobia
42	5480	Kawcze	dito
40	2577	Krajewice	dito
14	1682	Kempa	Szamotuły
27	5552	Kiączyn	dito
32	4944	Kaźmierz	dito
20	309	Kembłowo	Września
29	3303	Kosieczyno	Międzyrzecz
17	3241	Krześlice	Środa
24	2026	Lubrze	dito
18	5122	Lutynia	Krotoszyn
130	1392	Leszno	Wschowa
31	716	Lulin	Oborniki
4	2368	Lipówka	Śrem
75	6004	Mchy	dito
33	1587	Miastowice	Wągrowiec
25	1005	Marcinkowo dolne	Mogilno
35	5984	Magnuszewice	Pleszew
20	2583	Mączniki i Podkoce	Odolanów
16	1752	Osiek	dito
12	4768	Orzeszkowo	Środa
89	5197	Owinska	Poznań
12	1760	Piotrowo	dito
21	5178	Pamiątkowo	dito
36	5335	Russocin	Śrem
200	1286	Rydzyna	Wschowa
208	1294	dito	dito
216	1302	dito	dito
223	1309	dito	dito
234	1320	dito	dito
257	1343	dito	dito
261	1347	dito	dito
14	5417	Starkowiec	Krotoszyn
20	3702	Skóraczewo	Pleszew
29	5467	Świątkowo	Wągrowiec
22	5458	Srebrnegórki	dito
27	4391	Tunowo	dito
75	1520	Turew vel Turwia	Kościan
55	4959	Wroniawy	Babimost
19	2527	Węgry II.	Odolanów
21	5539	Żydowo	Poznań
27	5318	Zielądkowo	Oborniki

D. na 100 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.
26	1054	Bobrowniki A.	Ostrzeszów
35	2886	Charbowo	Gniezno
36	564	Chwałkowo	dito
20	4865	Chyby	Poznań
61	3572	Chorynia	Kościan
14	1033	Ciechel	Pleszew
20	1039	dito	dito
14	902	Czachory	Odolanów
58	1724	Drobnin	Wschowa
49	5013	Grochowiska pańskie	Mogilno
29	4686	Glinno	Wągrowiec
58	724	Gutowy wielkie	Września
28	2343	Goniczki	dito
40	4620	Górka	Oborniki
60	3014	Grzybowo Chrzanowice	Gniezno
19	4711	Karczewo	dito
49	807	Kruchowo	Mogilno
31	3063	Kołdrąb	Wągrowiec
33	1157	Kossowo	Krobia
14	1620	Koronowo	Wschowa
20	1626	dito	dito
170	1532	Leszno	dito
200	1562	dito	dito
35	4325	Lipowiec	Krotoszyn
15	4690	Łubówko	Gniezno
48	5074	Mielno	dito
32	1101	Marcinkowo dolne	Mogilno
35	1104	dito	dito
33	3441	Macewo	Pleszew
41	4081	Myszkowo	Szamotuły

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.
20	1627	Młynów	Odolanów
72	4960	Nieczajna	Oborniki
93	4926	Obiezierze	dito
9	1800	Ostrowite	Mogilno
9	5878	Oporzyn	Wągrowiec
50	3528	Popowo polskie	dito
32	5530	Pomarzany kościelne	Gniezno
32	4394	Popowo tomkowe	dito
24	1133	Pacholewo	Oborniki
18	872	Ruszków	Wągrowiec
21	1766	Rybowo	dito
27	1772	dito	dito
35	2632	Runowo	dito
20	3244	Rudniczysko A. i B.	Ostrzeszów
63	1670	Rąbin	Kościan
290	1437	Rydzyna	Wschowa
304	1451	dito	dito
307	1454	dito	dito
308	1455	dito	dito
309	1456	dito	dito
322	1469	dito	dito
65	3368	Sławno	Czarnków
32	1745	Skóraszewice	Krobia
18	30	Słowikowo i Gałczyn	Mogilno
13	4745	Szkudła	Pleszew
21	2311	Staw	Września
60	2734	Tarnowo	Środa
80	5242	Trzuskotowo	Poznań
100	5381	Wierzonka	dito
14	1087	Wola Czewujewska I. i II.	Mogilno
17	1058	Wieczyn	Pleszew
9	5155	Wola Xiążęca	dito
22	3819	Wapno	Wągrowiec
17	3603	Wyków	Krotoszyn
69	950	Wonieść v. Wojniec	Kościan
13	4608	Żegrowo	dito
40	5420	Zielądkowo	Oborniki
110	375	Zakrzewo	Krobia

E. na 40 Tal.

47	2305	Białokosz	Międzychód
51	1013	Bednary	Środa
32	4376	Baborowo	Oborniki
29	3695	Buszewo	Szamotuły
106	3936	Bendlewo	Poznań
85	3577	Chorynia	Kościan
34	1238	Chełkowo i Karmin	dito
23	2870	Czekanowo	Odolanów
53	1751	Chwałkowo	Krobia
43	4488	Dzienczyno	dito
35	2543	Doruchowo	Ostrzeszów
73	2057	Drobnin	Wschowa
60	1362	Drzęczkowo	dito
68	3508	Garzyn	dito
66	1506	Grąblewo	Buk
24	733	Gostyń II.	Krobia
65	2785	Górka kociałkowa	Środa
55	1412	Gutowy	Pleszew
59	3633	Gołuchowo	dito
9	1259	Gałązki wielkie I.	dito
41	4524	Krzywosądowo	dito
33	1391	Kurowo i Gniazdowo	Odolanów
10	2289	Kanino	Śrem
64	1679	Kąsinowo	Szamotuły
20	4431	Karczewo	Gniezno
46	3708	Kosieczyno	Międzyrzecz
240	1885	Leszno	Wschowa
273	1918	dito	dito
80	1080	Lubasz	Czarnków
55	11	Modliszewko	Gniezno
45	3176	Mnichy	Międzychód
64	4802	Nekla	Środa
110	372	Owieczki	Gniezno
145	407	dito	dito
123	4920	Owinska	Poznań
83	1132	Ociąż I. i II.	Odolanów
54	4309	Ostrobudki	Krobia
14	2900	Pożarowo	Szamotuły
27	2864	Piotrkowice	Wągrowiec
56	4165	Padniewo	Mogilno
388	1805	Rydzyna	Wschowa
389	1806	dito	dito
391	1808	dito	dito
405	1822	dito	dito
30	34	Słowikowo i Gałczyn	Mogilno
29	2299	Sławoszewo	Pleszew
100	124	Stołężyn	Wągrowiec
110	134	dito	dito
14	2748	Sadowie	Odolanów
11	4958	Strzelce	Krobia
30	2437	Sławno	Gniezno
34	4226	Szczepankowo	Szamotuły
57	947	Strykowo	Poznań
58	948	dito	dito
90	4861	Trzuskotowo	dito
80	3031	Trzebaw	dito
30	2583	Wierzenica	dito
12	4742	Wysoczka	Buk
95	4777	Wroniawy	Babimost
18	3645	Wronczyn	Środa
10	817	Żerniki	Oborniki
18	4639	Żakowo	Wschowa
19	4640	dito	dito
20	4641	dito	dito

F. na 20 Tal.

87	420	Bzowo	Czarnków
91	424	dito	dito
28	3481	Białężyce	Września
58	1610	Białokosz	Międzychód
50	4378	Chudzice	Środa
17	1436	Chlebowo	Gniezno
18	1437	dito	dito
26	2927	Cieśle	Września
52	1545	Chojno II.	Krobia
50	3711	Dzienczyno	dito
34	4046	Gorazdowo	Września
67	578	Gutowy wielkie	dito
50	76	Grzymysławice	dito
56	4392	Głębokie	Środa
52	3587	Górka	Oborniki
55	3136	Grodzisko	Pleszew
18	979	Grab	dito
37	3782	Gronówko	Kościan
172	3276	Gorastowo	dito
75	2248	Jaworowo	Gniezno
58	1776	Karniszewo	dito
23	2489	Kunowo	Szamotuły
11	2480	Koninko	dito
33	4117	Kamieniec	Kościan
30	3663	Kowalewo	Chodzież
74	1625	Krosna	Śrem
86	113	Kotowiecko	Pleszew
35	1279	Koronowo	Wschowa
301	1211	Leszno	dito
32	3468	Lubiatówko	Śrem
112	4604	Mchy	dito
48	4503	Mórka	dito
50	4505	dito	dito
37	1245	Mierzewo	Krobia
110	443	Myślątko	Mogilno
15	2580	Marszałki	Ostrzeszów
17	2582	dito	dito
98	2410	Mielżyn	Gniezno
33	629	Mierzewo	dito
74	14	Modliszewko	dito
55	4596	Magnuszewice	Pleszew
44	4535	Nieszawa	Oborniki
40	3110	Niepruszewo	Buk
60	3531	Ostrobudki	Krobia
16	4512	Oporzyn	Wągrowiec
130	4093	Owinska	Poznań
35	3391	Ossowiec	Mogilno
22	2855	Ostrowieczno	Śrem
24	2857	dito	dito
36	4555	Przysieka niemiecka	Kościan
28	1578	Pieruszyce	Pleszew
31	1581	dito	dito
14	1877	Rakówka	Śrem
50	4473	Rogaszyce	Ostrzeszów
464	1126	Rydzyna	Wschowa
31	1372	Rumiejki szlacheckie	Środa
32	1072	Słupia wielka	dito
76	4587	Szlachcin	dito
41	28	Strychowo	Gniezno
31	2242	Strzyżewko smykowe	dito
31	2057	Sokolniki wielkie	Szamotuły
34	2060	dito	dito
61	380	Strykowo	Poznań
104	2668	Sławno	Czarnków
19	2031	Sadowie	Odolanów
19	3681	Szkudła	Pleszew
38	1641	Wyszki	dito
15	3976	Wola Xiążęca	dito
18	845	Wiewiorczyn	Mogilno
19	2872	Wronczyn	Środa
23	3848	Żakowo	Wschowa

Wypowiadając zwyż wyrażone listy zastawne niniejszém, wzywamy posiedzicieli tychże, aby takowe w stanie do kursu usposobioném z należącémi do nich kuponami od Ś^go Jana 1858. event. talonami lub rekognicyą na takowe pod uniknieniem wydać się mającego na ich koszt wywołania publicznego już w nadchodzącym terminie wypłaty prowizyi za Boże Narodzenie 1857., mianowicie w czasie od 21. Stycznia do 4. Lutego 1858. z rana od 9téj do 12téj godziny, do Kassy naszéj za odebraniem udzielić się mającéj rekognicyi złożyli i następnie imienną wartość złożonych listów zastawnych w gotowiznie od dnia 2go do 16go Lipca 1858 z rana od godziny 9téj do 12téj odebrali.

Kto rekognicye lub gotowiznę za nie pocztą nadesłane mieć sobie życzy, prędzéj takowe odebrać nie może, jak 8 dni po upływie ustanowionych powyżéj terminów, skoro o to 14 dni pierwéj w liście frankowanym uczyni wniosek i załączy rekognicyę lub list zastawny.

Przytem zwracamy uwagę na to, że listy zastawne do kursu nieusposobione zamiejscowym interesentom na ich koszt zwrócone zostaną, celem usposobienia ich do obiegu publicznego; tudzież na to, że Kassa nasza nie zajmuje się wymianą talonów na nowe arkusze kuponowe i że zatém interesenci nie powinni nadsyłać z listami zastawnemi i rekognicyami talonów, a raczéj mają się z niemi w celu odebrania nowych kuponów zgłaszać bezpośrednio do Kassy Prowincyalnéj Ziemstwa w miejscu.

W końcu przypomina się posiadaczom wylosowanych w terminach dawniejszych, a dotąd niezłożonych $3\frac{1}{2}$% listów zastawnych:

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
		A. na 1000 Tal.		
15	4467	Brudzewo	Września	SJ. 56
14	84	Czerwonawieś	Kościan	SJ. 55
22	4967	Czerniejewo	Gniezno	SJ. 57
35	4980	dito	dito	BN. 56
5	538	Cykowo	Kościan	SJ. 56
21	5995	Głębokie	Środa	BN. 55
10	5942	Gąsawy	Szamotuły	SJ. 56
1	4284	Galewo	Krotoszyn	BN. 56
65	5850	Gorzewo	Oborniki	SJ. 57
20	886	Kromolice	Krotoszyn	dito
6	2075	Klonowiec	Wschowa	dito
7	957	Lulin	Oborniki	SJ. 56
5	1978	Miastowice	Wągrowiec	BN. 56
11	5084	Przylepki	Śrem	SJ. 55
13	5369	Piotrkowice	Kościan	BN. 56
39	1699	Rydzyna	Wschowa	BN. 54
77	1737	dito	dito	BN. 56
86	1746	dito	dito	dito
96	1756	dito	dito	SJ. 57
8	6199	Rogaszyce	Ostrzeszów	dito
12	4148	Siekowo	Kościan	dito
9	2996	Ujazd i Łęka mała	dito	dito
		B. na 500 Tal.		
8	4148	Białężyce	Września	SJ. 55
9	462	Bieganowo	Środa	SJ. 56
9	3821	Bożejewo	dito	SJ. 57
16	455	Baborówko	Szamotuły	dito
14	965	Czewujewo	Mogilno	BN. 56
12	4272	Chełmno	Szamotuły	SJ. 57
15	3517	Droszew	Pleszew	SJ. 55
34	162	Dąbrowa	Babimost	SJ. 57
17	3458	Dłoń v. Dłonie	Krobia	dito
11	2347	Góra	Poznań	BN. 56
8	4623	Gembice	Krobia	SJ. 57
4	1974	Gołuń	Środa	dito
13	3646	Jeżewo	Śrem	dito
7	4478	Karczewo	Gniezno	dito
9	4459	Łubówko	dito	SJ. 56
13	1229	Marcinkowo dolne	Mogilno	BN. 55
16	1728	Morakowo	Wągrowiec	SJ. 57
14	3361	Niedźwiady	dito	BN. 56
19	3564	Otusz	Buk	BN. 53
7	1361	Popowo Ignacewo	Gniezno	BN. 55
8	2881	Psarskie	Szamotuły	SJ. 57
140	1518	Rydzyna	Wschowa	SJ. 55
9	3546	Radłowo	Września	SJ. 57
9	4350	Świdnica II.	Wschowa	SJ. 55
14	1005	Sarbinowo	Wągrowiec	SJ. 56
10	2080	Sławno	Gniezno	BN. 56
15	758	Sowina kościelna	Pleszew	SJ. 57
14	393	Siedmiorogowo	Krotoszyn	dito
35	5226	Trzuskotowo	Poznań	BN. 56
17	750	Taczanowo	Pleszew	SJ. 57
20	600	Źrenica	Środa	BN. 56
11	2738	Wolanki	Gniezno	SJ. 57
		C. na 200 Tal.		
40	460	Bzowo	Czarnków	BN. 54
15	181	Brzostownia	Śrem	SJ. 57
130	4813	Czerniejewo	Gniezno	dito

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
19	1629	Dębowałęka I.	Wschowa	SJ. 55
33	4526	Dzienczyno	Krobia	SJ. 57
30	5085	Golenia v. Golina	Pleszew	SJ. 56
37	5077	Jasienie	Kościan	BN. 56
15	3239	Krześlice	Środa	SJ. 54
4	2356	Łęgniszewo	Wągrowiec	SJ. 56
26	2136	Lubonia	Wschowa	SJ. 57
40	5167	Marszewo	Pleszew	SJ. 54
41	5168	dito	dito	BN. 56
50	484	Myślątkowo	Mogilno	SJ. 56
8	5874	Oporzyn	Wągrowiec	SJ. 55
11	146	Pijanowice	Krobia	SJ. 56
15	150	dito	dito	BN. 56
16	2360	Piotrkowice	Wągrowiec	SJ. 56
73	4305	Poniec	Krobia	BN. 56
16	599	Posadowo	Buk	dito
40	3982	Padniewo	Mogilno	SJ. 57
21	5283	Przysieka	Wągrowiec	dito
218	1304	Rydzyna	Wschowa	BN. 55
241	1327	dito	dito	SJ. 55
15	2074	Rokitnica	Poznań	SJ. 57
7	1077	Słaborowice	Odolanów	SJ. 55
14	2481	Strzyżewko smykowe	Gniezno	SJ. 57
10	999	Wiewiorczyn	Mogilno	dito
43	2210	Zadory	Kościan	dito

D. na 100 Tal.

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
40	678	Brody	Buk	BN. 55
33	475	Baborówko	Szamotuły	BN. 54
19	5114	Belencin	Wschowa	BN. 56
41	5631	Budziszewo	Oborniki	SJ. 57
169	5019	Czerniejewo	Gniezno	BN. 55
11	4588	Chaławy	Srem	BN. 54
41	465	Cykowo	Kościan	BN. 56
18	3742	Chlastawa	Międzyrzecz	SJ. 57
81	4863	Dusina	Śrem	BN. 56
117	4229	Dakowy mokre	Buk	SJ. 57
35	419	Gostyń II.	Krobia	BN. 55
40	4908	Gryżyna	Kościan	SJ. 54
28	5108	Gądki	Śrem	SJ. 55
43	5491	Gorzewo	Oborniki	SJ. 56
108	5596	dito	dito	BN. 56
55	2610	Górka kociałkowa	Środa	SJ. 57
42	2982	Gola	Krobia	dito
27	4818	Gościeszyn	Babimost	dito
14	3271	Jarogniewice	Kościan	SJ. 56
25	3794	Jaroszewo	Wągrowiec	SJ. 57
41	220	Kobylniki	Kościan	dito
29	5730	Kurcewo	Pleszew	dito
182	1544	Leszno	Wschowa	SJ. 56
40	410	Lubosz	Międzychód	dito
61	547	Lubasz	Czarnków	SJ. 57
19	4694	Łubówko	Gniezno	dito
31	3851	Łubowo	dito	dito
24	1631	Młynów	Odolanów	dito
28	1047	Oporowo	Szamotuły	BN. 55
10	1801	Ostrowite	Mogilno	dito
42	5207	Oporowo	Wschowa	SJ. 55
100	5304	Owinska	Poznań	SJ. 57
80	4600	Poniec	Krobia	BN. 56
46	2992	Paryż	Wągrowiec	SJ. 57
61	454	Prusim	Międzychód	dito
39	5267	Piotrkowice	Kościan	dito
291	1438	Rydzyna	Wschowa	dito
293	1440	dito	dito	SJ. 56
296	1443	dito	dito	BN. 54
301	1448	dito	dito	SJ. 57
310	1457	dito	dito	SJ. 56
311	1458	dito	dito	SJ. 57
316	1463	dito	dito	BN. 56
318	1465	dito	dito	SJ. 57
321	1468	dito	dito	BN. 56
329	1476	dito	dito	SJ. 57
339	1486	dito	dito	dito
52	5438	Russocin	Śrem	BN. 53
52	5963	Szlachcin	Środa	BN. 55
85	4069	Smogorzewo	Krobia	BN. 52
17	916	Sołacz	Poznań	SJ. 56
55	6022	Szymanowo	Śrem	BN. 56
28	2457	Siekierki	Środa	dito
34	393	Siedmiorogowo	Krotoszyn	SJ. 57
38	397	dito	dito	dito
12	3418	Sobiesiernie	Poznań	dito
14	401	Tarnowo	Kościan	SJ. 55
14	3079	Wilkonice	Krobia	dito
88	5369	Wierzonka	Poznań	SJ. 51
17	1090	Wola Czewujewska I. i II.	Mogilno	SJ. 56
20	1061	Wieczyn	Pleszew	SJ. 57
38	321	Zalesie	Krobia	BN. 55

E. na 40 Tal.

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
101	3931	Bendlewo	Poznań	SJ. 53
26	992	Bednary	Środa	SJ. 55
39	2725	Brodnica	Śrem	SJ. 57
50	5169	Budziszewo	Oborniki	BN. 56
53	5172	dito	dito	SJ. 57
77	4335	Borowo	Kościan	BN. 56
42	5210	Chudzice	Środa	dito
41	5213	Czarnotki	dito	SJ. 55
100	634	Czerwonawieś	Kościan	dito
82	3574	Chorynia	dito	SJ. 56
20	1342	Czachory	Odolanów	SJ. 57
64	1949	Drzewce i Czarkowo	Krobia	BN. 55
46	4401	Dziadkowo	Gniezno	SJ. 57
70	3048	Daleszyn	Śrem	SJ. 56
23	728	Graboszewo kośc.	Września	SJ. 54
24	729	dito	dito	SJ. 56
60	5131	Górka	Krotoszyn	dito
71	2147	Gulczewo	Gniezno	SJ. 57
19	4182	Jankowo	dito	BN. 53
84	4017	Karsy	Pleszew	SJ. 56
35	4792	Kadzewo	Śrem	BN. 56
28	1962	Koronowo	Wschowa	dito
60	684	Kobylniki	Kościan	SJ. 57
29	4386	Korzkwy	Pleszew	dito
234	1879	Leszno	Wschowa	SJ. 55
270	1915	dito	dito	SJ. 56
38	3801	Łubowo	Gniezno	BN. 54
65	4902	Marszewo	Pleszew	SJ. 56
32	1430	Nowy Ceradz	Szamotuły	SJ. 55
147	4650	Noweogrody i Długie	Wschowa	SJ. 57
54	316	Owieczki	Gniezno	SJ. 53
105	367	dito	dito	SJ. 57
135	397	dito	dito	BN. 56
140	402	dito	dito	SJ. 57
24	1064	Odrowąż	dito	BN. 56
81	1130	Ociąż	Odolanów	dito
53	4833	Oporowo	Wschowa	BN. 55
28	4905	Pamiątkowo	Poznań	dito
57	4166	Padniewo	Mogilno	SJ. 54
29	2866	Piotrkowice	Wągrowiec	SJ. 56
92	4353	Poniec	Krobia	SJ. 57
95	4356	dito	dito	SJ. 56
28	1169	Posadowo	Buk	dito
41	4738	Przylepki	Śrem	BN. 56
31	5489	Psarskie	dito	SJ. 57
26	2729	Parusewo	Września	dito
60	3539	Popowo polskie	Wągrowiec	dito
42	2507	Podlesie kościelne	dito	dito
29	4974	Przysieka	dito	dito
387	1804	Rydzyna	Wschowa	SJ. 56
394	1811	dito	dito	BN. 56
416	1833	dito	dito	dito
423	1840	dito	dito	SJ. 57
425	1842	dito	dito	dito
100	5021	Rakoniewice	Babimost	SJ. 56
33	4225	Szczepankowo	Szamotuły	BN. 55
24	878	Strykowo	Poznań	SJ. 53
22	1736	Słupia wielka	Środa	BN. 54
44	4536	Sośnica	Krotoszyn	BN. 56
18	4990	Szypłowo	Pleszew	SJ. 57
50	928	Siedmiorogowo	Krotoszyn	dito
13	2747	Sadowie	Odolanów	dito
21	5199	Skąpe	Września	dito
72	5456	Szlachcin	Środa	dito
79	4726	Wijewo	Wschowa	BN. 54
33	3161	Wolanki	Gniezno	SJ. 55
38	1489	Żegocin	Pleszew	BN. 53

F. na 20 Tal.

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
47	989	Arcugowo	Gniezno	BN. 56
62	1755	Bożejewice	Szubin	SJ. 56
24	3946	Belencin	Wschowa	SJ. 57
33	2922	Buszewo	Szamotuły	dito
41	1534	Chojno I.	Krobia	SJ. 56
26	691	Czachory	Odolanów	BN. 55
71	2264	Czeszewo	Wągrowiec	BN. 56
46	404	Cykowo	Kościan	SJ. 57
48	4380	Czarnotki	Środa	dito
21	2371	Czeluścin	Gniezno	dito
56	51	Dąbrowa	Wągrowiec	BN. 53
70	1259	Drzewce i Czarkowo	Krobia	SJ. 55
67	833	Grąblewo	Buk	BN. 54
18	2099	Gurówko	Gniezno	SJ. 57
19	2100	dito	dito	SJ. 56
26	1354	Goniembice	Wschowa	dito
64	3880	Grochowiska pańs.	Mogilno	BN. 56
41	1872	Goniczki	Września	BN. 56
20	1643	Gołuń	Środa	SJ. 57
17	3650	Gniewkowo	Gniezno	dito
31	3592	Kłony	Środa	SJ. 56
60	3949	Kaźmierz	Szamotuły	dito
74	1012	Kąsinowo	dito	dito
67	3793	Kobylepole	Poznań	dito
31	3664	Kowalewo	Chodzież	SJ. 54
11	525	Kokoszki	Krobia	BN. 54
90	4277	Kawcze	dito	dito
28	4544	Konarskie	Śrem	BN. 56
49	3346	Lipowiec	Krotoszyn	SJ. 56
35	3335	Lissówki	Poznań	BN. 56
22	3491	Latalice	Środa	BN. 55
116	3305	Ludomy	Oborniki	SJ. 51
58	373	Lubosz	Międzychód	SJ. 55
36	3661	Łubowice wielkie	Gniezno	dito
24	3642	Łubówko	dito	BN. 56
277	1187	Leszno	Wschowa	BN. 55
286	1196	dito	dito	SJ. 55
291	1201	dito	dito	dito
293	1203	dito	dito	BN. 56
298	1208	dito	dito	dito
309	1219	dito	dito	dito
312	1222	dito	dito	SJ. 55
64	4370	Młodziejewice	Września	BN. 56
66	4372	dito	dito	SJ. 56
68	4078	Marszewo	Pleszew	BN. 56
69	4079	dito	dito	SJ. 57
71	4081	dito	dito	dito
102	3673	Morakowo	Wągrowiec	BN. 56
48	2720	Macewo	Pleszew	SJ. 57
12	1631	Ordzino	dito	BN. 55
70	3067	Obra	Krotoszyn	SJ. 54
34	3390	Ossowiec	Mogilno	SJ. 57
51	4488	Osiek	Krobia	dito
36	2503	Popówko	Oborniki	BN. 56
41	4254	Pomarzany kościel.	Gniezno	dito
85	584	Pudliszki	Krobia	SJ. 57
30	1580	Pieruszyce	Pleszew	dito
33	2012	Parusewo	Września	dito
44	3933	Przylepki	Śrem	dito
450	1112	Rydzyna	Wschowa	SJ. 55
456	1118	dito	dito	SJ. 56
459	1121	dito	dito	SJ. 57
463	1125	dito	dito	SJ. 55
468	1130	dito	dito	SJ. 56
488	1150	dito	dito	dito
494	1156	dito	dito	SJ. 55
39	1402	Rybowo	Wągrowiec	SJ. 56
32	3106	Radłowo	Września	BN. 55
61	2089	Runowo	Wągrowiec	SJ. 57
39	1734	Sławno	Gniezno	dito
41	659	Sarbinowo	Wągrowiec	BN. 55
28	4436	Sworowo	Krobia	BN. 52
32	574	Sowina kościelna	Pleszew	BN. 53
27	3593	Słomczyce	Września	SJ. 55
25	870	Starogród	Krotoszyn	dito
18	3680	Szkudła	Pleszew	BN. 56
114	1096	Targowagórka	Środa	dito
56	3706	Usarzewo	dito	SJ. 53
27	3634	Żelice	Wągrowiec	SJ. 56
58	523	Źrenica	Środa	BN. 55
24	3906	Żółcz	Gniezno	BN. 54

ich złożenie do Kassy naszéj i odebranie za takowe przypadającego kapitału, z tem nadmienieniem, że wedle wspomnionego rozkazu gabinetowego prekluzya z prawem realném do wyrażonéj w niezłożonych listach zastawnych hipoteki szczególniéj wyrzeczoną i waluta do naszego depozytu wziętą została. Poznań, dnia 18. Listopada 1857.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

SPRZEDAZ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Środzie.
Wydział pierwszy.

Nieruchomość należąca do gospodarza i sołtysa Wilhelma Lehmann, w Biskupicach pod Nr. 4. położona, oszacowana na 8370 Tal. wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, ma być bez 49 mórg roli na sołectwo danéj,

dnia 14. Maja 1858. przed południem o godzinie 10téj

w miejscu zwykłém posiedzeń sądowych sprzedana.

Wierzyciele, którzy dla pretensyi realnéj, nie okazującéj się z księgi hipotecznéj, zaspokojenia poszukują z ceny kupna, ze swemi pretensyami do Sądu zgłosić się powinni.

Środa, dnia 12. Września 1857.

Księgarnia **N. Kamieńskiego i Spółki** w Poznaniu poleca:

	Tal.	Sgr.
Lamartine, Histoire de la Turquie. 8 vol. .	13	10
» » » 6 vol. .	4	15
Tastu, Education maternelle, simples leçons d'une mère a ses enfants	5	—
Uliac Tremadeur, Eugenie ou le monde en miniature.	3	—
Newman R. P., Callista au tableau historique du IIIme siècle	1	20
Kraszewski, Komedyanci. Powieść 4 tomy	4	15
Dzieci i zwierzęta domowe. Książeczka z obrazkami i wierszykami	—	25

Do

zakładu pożyczalni nót muzycznych

Ed. Bote i G. Bock **Król. nadwornéj księgarni muzykaliów**

mogą codziennie przystępować osoby życzące sobie brać udział pod **najkorzystniejszemi warunkami.**

Prospekta bezpłatnie. Zarazem poważamy się zwrócić uwagę na co tylko wyszłe

Album tańców na r. 1858.

które zawiera najnowsze tańce najulubieńszych kompozytorów. Cena 15 Sgr.

Wielka aukcya porcelany.

W środę dnia 2. Grudnia r. b. i dni następnych, przed południem i po południu sprzedawać będę przez publiczną licytacyą najwięcéj dającemu za gotówkę na ***rachunek zamiejscowego domu handlowego w kramie narożnym w Buscha Hotelu Rzymskim przy placu Wilhelmowskim Nr. 1.***

znaczną partyą białéj i pozłacanéj porcelany,

jako to: talerze, filiżanki, półmiski owalnne i okrągłe, serwisy do mycia, wazy, sosierki, kabarety, półmiski do placków, kompletne serwisy do herbaty i kawy itp. Sprzedawać się mające przedmioty obejrzeć można we wtorek.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Aukcya drzewa.

W środę dnia 2. Grudnia r. b. w południe o godzinie 11. sprzedawać będę nad tamą garbarską przy moscie śluzowym

różne sosnowe kanciaste drzewo

w pojedyńczych partyach a to przez publiczną licytacyą najwięcéj dającemu za gotówkę.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Guwerner, uczący według metod łatwych i jasnych, zaopatrzony w korzystne świadectwa, obecnie jeszcze zatrudniony, stara się od Nowego Roku za cenę umiarkowaną o miejsce. Szanownym Rodzicom udzieli na zapytania piśmienne bliższych szczegółów

Józef Pela w Rydlewie pod Żninem.

Osoba pobierająca znaczną pensyą życzy sobie nabyć małą wiejską posiadłość z inwentarzem, w dobréj ziemi, w cenie około 2000 Talarów z zaliczeniem 600 Talarów gotowizną i roczną regularną upłatą 3—400 Tal. Mający na to wzgląd zechcą adressa swoje przesłać franco pod godłem **S. C. do Wschowy poste restante.**

Folwark w ***Powidzu*** mający 271 mórg roli ornéj i łąk z budynkami, jest z wolnéj ręki do sprzedania. O warunkach dowiedzieć się można w ***Skarboszewie*** pod Strałkowem u właściciela.

Berlińskie Towarzystwo zabespieczenia życia.

Berlińskiemu Towarzystwu zabezpieczenia życia, któremu według §. 4. Statutów przyjmować było wolno zabezpieczenia na życie pojedyńczych lub dwóch połączonych osób, do ilości 10,000 Tal., udzielone zostało przez Króla JMci pozwolenie, ***do zawierania takichże zabespieczeń aż do wysokości 20,000 Tal.***

Podając to do wiadomości publicznéj oświadczamy osobom u nas już zabespieczonym, iż gdyby podwyższenia kapitałów sobie życzyli, agenci nasi w potrzebną informacyą opatrzeni zostali.

Wspomnione Towarzystwo istnieje już od przeszło 20 lat, i udziela ***dwie trzecie czystego zysku*** Towarzystwa pro rata opłaconych premiów tym osobom, którzy zabespieczeni są z prawem do podziału dywidendy.

Dopłaty niemogą być od zabezpieczonych, z trony Towarzystwa, nigdy żądane.

Berlin, dnia 13. Listopada 1857.

Dyrekcya Berlińskiego Towarzystwa zabespieczenia życia.

Odwołując się na powyższe doniesienie, oświadczamy, iż udzielamy bezpłatnie Statuta i wszelką wiadomość, jako też przyjmujemy każdego czasu wnioski o zabezpieczenia.

Poznań, dnia 20. Listopada 1857.

Teodor Baarth, Główny Agent.

Poznań: A. E. Doepner, księgarz,
Lwówek: Wilhelm Griebsch, kupiec,
Śmigiel: Jakób Hamburg, kupiec,
Pleszew: Gustaw Hensel, aptekarz,
Grodzisk: Dawid Kempner, winiarz,
Gniezno: A. L. Kohler, rentier,
Kurnik: Krause, kupiec i dystrybutor stemplów,
Leszno: G. C. Plate, aptekarz,
Śrem, M. Pomorski, aptekarz,
Rawicz: Robert Pusch, kupiec,
Trzemeszno: F. J. Schwanke, partykulista,
Września: Henryk Tschacher, kupiec,
Wolsztyn: Teodor Stockmar, posiedziciel farbierni,
Krotoszyn, Karol Tiesler, kupiec,
Szamotuły: M. Zapałowski, kupiec,
Rogoźno: M. Richard Wolff, kupiec.

Agenci specyalni.

Broń myśliwską i przybory myśliwskie

za których dobroć się **ręczy.**

Broń myśliwską z igłami palnemi, flinty sztucerowe, sztucery tarczowe, pistolety: salonowe, tarczowe, z igłami palnemi, **rewolwery,** kieszonkowe, tercerole, rogi do prochu, śrótoworki, torby myśliwskie, wszelkie przybory do polowania w największym doborze, poleca handel

Augusta Klug, przy ulicy Wrocł. Nr. 3.

Sprzedaż owiec.

Sprzedaż baranów z owczarni zarodowéj Księcia Reuss w ***Padligar*** zaczyna się w tym roku dnia 1. Grudnia r. b. — Barany te mają bardzo cienką i nabitą wełnę i są wolne od wszelkich sukcessyjnych chorób, za co się zaręcza. — Od 1. Stycznia r. p. sprzedane będą także około 100 sztuk maciórek do chowu zdatnych.

Padligar pod Celichową, dnia 25. Listopada 1857.

Urząd gospodarczy Księcia Reuss.

Przedaż baranów z Frankenfeldskiéj zarodowéj owczarni, rozpocznie się w ***Grzybnie*** pod Czempinem dnia 15. Grudnia r. b.

Przednie zupełnie odleżałe cygara

tysiąc po 32, 40, 50, 60 i 80 Tal. poleca

Wilhelm Schmaedicke,
Wilhelmowska ulica 25. naprzeciwko poczty.

NB. Szczególnie poważam się zwrócić uwagę na **cygara po 60 Tal.**

Mam honor polecić szanownéj publiczności mój nowo założony skład towarów białych, j. n. p. tule, muśliny, hafty białe i t. p. rozmaite rzeczy.

Poznań, Wodna ulica Nr. 6.

R. Gostomska.

Kabaty dyflowe najnowszéj formy po 4—5 i 6 Tal. poleca w znacznym doborze

H. Żuromska z Szulców,
ulica Fryderykowska Nr. 32.

Trzcina do pokrycia dachów sprzedaje się tanio w ***Antoninie*** nad szosą Poznańsko-Swarzędzką.

Na placu składowym, ***Grobla Nr. 12. B.,*** sprzedaje się ***grubéj, suchéj*** i ***zdrowéj buczyny*** w szczepach sążeń po 7 Tal. 15. Sgr.

Dziś dnia 1. Grudnia są u mnie kiszki z wątroby i kiszki z kaszy z przymuszaną kapustą. ***L. Masłowski.***

Kieler Sprotten, Zielonogórskje winogrona i jabłka rozmarynowane otrzymał ***Izydor Appel,*** obok Król. Banku.

Wygodne pomieszkanie na pierwszém piętrze, składające się z czterech pokojów, śpiżarni etc. może być natychmiast lub od nowego roku wydzierzawione. Róg Garbar i Wodnéj ulicy Nr. 15.

Francuzkie wina czerwone, Arak de Goa, Arak de Batavia i wino na bowle — en gros i en detail — poleca tanio

Wilhelm Schmaedicke,
ulica Wilhelmowska 25. naprzeciwko poczty.

Swieży płynny Astrachański kawiar i Rossyjski bulion w taflach otrzymali *Bracia Andersch.*

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 28. Listopada 1857.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	98½	—
dito z roku 1850. . . .	4½	98¾	—
dito z roku 1852. . . .	4½	98¾	—
dito z roku 1853. . . .	4		91
dito z roku 1854. . . .	4½	98¾	—
Obligi długu skarbowego	3½	—	82½
dito premiów handlu morskiego . .	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	3½	80	—
dito miasta Berlina	4½	—	—
dito dito	3½	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowé	3½	—	82¾
dito Prus Wschodnich. . .	3½	—	—
dito Pomorskie	3½	82½	—
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe) .	3½	—	—
dito Szlązkie	3½	—	—
dito Prus zachodnich. . . .	3½	77	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	88¾
Louisdory	—	—	109½
Akcye kolei żelazn. Starogr Poznańsk.	3½	—	99

CENY TARGOWE w mieście Poznaniu. Dnia 30. Listopada 1857 r.	od tal.	od sgr.	od fn.	do tal.	do sgr.	do fn.
Pszenicy pięknéj, szefel po 16 garn.	2	10	—	2	12	6
Pszenicy sredniéj.	2	2	6	2	7	6
Pszenicy ordynaryjnéj	—	—	—	—	—	—
Żyta przedniego, szefel	1	10	—	1	12	6
Żyta lżejszego.	1	9	—	1	9	6
Jeczmienia dużego, szefel	1	12	6	1	15	—
Jeczmienia małego	1	5	—	1	12	6
Owsa, szefel	—	29	—	1	1	—
Grochu do gotowania, szefel . . .	2	15	—	2	20	—
Gorch na pastwę	2	5	—	2	7	6
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki szefel	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	12	6	—	14	—
Masła, garniec	2	20	—	2	25	—
Siana, centnar	1	2	6	1	6	—
Słomy, kopa po 1200 funt	5	—	—	5	15	—
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80% Tral.						
dnia 28. Listopada	14	10	—	14	25	—
dnia 30. »	14	7	6	15	25	—